

dem Aufbau der Sparkassen- und Giro-Organisation im Reich gewidmet hat. Präsident Dr. Kleiner begann Sparkassenarbeit beim Brandenburgischen Sparkassenverband 1921 mit der Leitung der Gesamtorganisation. In Wort und

Wach. Sa all sich be 2%. Auc Gummi 2%. Bay Zellstoff über 2% Anle

o durante y después del per e se distribuyó oficialmente no el producto no lo distrib

Śladem

Ślepego

Maksa

Wirtualny spacer po Łodzi

ROZDZIAŁ I

Dzieciństwo

ul. Wąska (obecna ulica Stefana)

Menachem Bornsztajn (inne wersje - Borensztajn lub Bornstein) przyszedł na świat w Łęczycy **15 stycznia 1890** roku.

Jego ojciec, **Benjamin** Bornsztajn, był ulicznym handlarzem i ostrzycielem noży. Matka - **Masza** z domu Nagórska, oprócz Menachema, wychowywała córkę **Gitle**.

W roku **1900** rodzina Bornsztajnowów przeprowadziła się do **Łodzi**.

Zamieszkali na nieistniejącej już ulicy **Wąskiej** na Bałutach (dzisiejsza ulica Stefana), gdzie przed wojną mieszkali głównie **Żydzi**.

Aron Goldberg - syn Abrahama, znanego łódzkiego bogacza kilka razy uderzył Bornsztajna w głowę swoją pałką. Stójkowy widząc to zaczął bić Benjamina, który na wskutek odniesionych obrażeń wkrótce zmarł.

ZADANIE 1

Rozsypane słowa

Aron

stójkowy

7 stycznia

Stefana

1900

Benjamin

Łódź

Wąska

Goldberg

15 stycznia

Masza

polიცjant

10 letni Borsztajn szybko musiał dorosnąć. Stał się bowiem żywicielem rodziny. Żebrze na ulicy i pod kościołem.

Stójkowy w obawie przed poniesieniem kary chce uciszyć chłopca. Pewnego razu zaciąga go do jednej z łódzkich bram. Katuje chłopca i rani go w **oko**.

Na pomoc Borsztajnowi przychodzi **Staszek Poneta**. Borsztajn wyrywa pistolet stójkowemu i zabija go.

Maks jest uniewinionny, gdyż nikt nie wierzy, że mógł kogoś zabić.

Do bandy Maksa i Staszka dołączyło wkrótce kilku innych chłopców - **Szaja Magnat, Fajwel Bucik i Szmul Rozenberg**. Ich przewodnikiem staje się ...

Odgadnij hasło

Młody Maks jest członkiem nastoletniego gangu, który trzęsie Bałutami. Ma on jednak bardzo dobrego przewodnika i mentora, który widzi w nim największy talent do kradzieży.

Odgadnij, kto jest mentorem Maksa.

Wskazówka

Szukaj liter i ułóż z nich hasło według klucza poniżej:

— — — — —
1

—
2

— —
3

— —
4

Szajka Ślepego Maksa porozumieli się z **polskimi kolejarzami**, którzy z pobudek patriotycznych zaczęli przymykać oko na grasującą bandę. Wkrótce z wagonów zaczęły znikać tony cukru i węgla, a także kamfora, żywność i ubrania.

Ich głównymi odbiorcami byli dwaj szefowie podziemnego świata:

Franek Zielonka, zwany "królem Chojen" i... Aron Goldberg.

Pewnej nocy niemiecka żandarmeria omal nie zastrzeliła Maksa. Podejrzewano, że Franek Zielonka wsypał gang Bornsztajna.

Dwie bandy Bornsztajna i Goldberga zakradły się na **ulicę Rzgowską**, na terenie której mieściły się magazyny "króla Chojen". Obezwładnili wartowników, a następnie podpalili wszystkie składy. To, co uznali za wartościowe załadowali na trzy wagony i rozbijając główną bramę wyjechali w miasto.

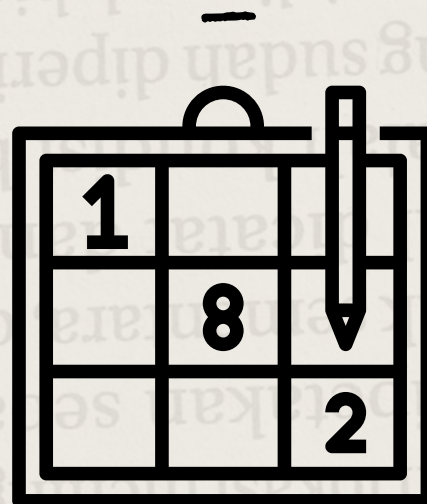

Klucz do skrzynki

Jesteś na tropie tajnej wiadomości o kolejnym morderstwie Bornszatjna. Otrzymałeś zakodowaną skrzynkę, która zawiera opis tego wydarzenia. Aby go poznać, musisz odszyfrować hasło do kłódki.

Wskazówka

Szukaj tylko cyfr

Menachem chce się zemścić na zniechęconym konkurencie i bierze za żonę córkę Goldberga, **Gołde**.

Jeden z nieproszonych gości wyjął nóż i śmiertelnie ugodził Goldberga w trakcie wesela.

Po śmierci Goldberga, Maks został najpotężniejszym gangsterem w mieście. Postanowił to wykorzystać i zrobić porządek w przestępczym świecie. Chciał rządzić żelazną ręką za pomocą "**dintojry**".

W roku **1928** powstało w Łodzi stowarzyszenie "**Ezras Achim**" ("**Bratnia Pomoc**"). Oficjalnie organizacja ta działała charytatywnie, niosąc pomoc bałuckiej biedocie. W rzeczywistości rolą "Ezras Achim" było pilnowanie, aby przestępcy nie działali na własną rękę i nie łamali zasad kodeksu.

Morderstwo Balbermana

Doszło do morderstwa jednego z członków Stowarzyszenia, aby dowiedzieć się więcej o jego szczegółach idziesz do jednego z zaufanych ludzi Maksa. Człowiek ten wyjaw Ci wszystko, jeśli rozwiążecie wspólnie 2 zagadki.

1.

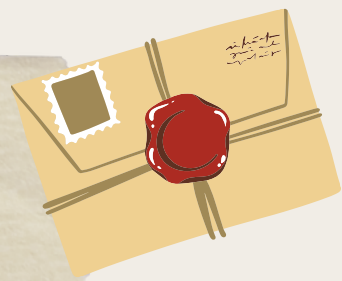
2.

W odszukiwaniu Ikigai

Metalowe łamigłówki

Biuro próśb i podań

Sienkiewicza 9 oraz Grand Hotel

W swoim mieszkaniu Bornsztajn na **ulicy Sienkiewicza 9**, otworzył "**Biuro Prób i Podań - Obrona**". Jego klientami stali się ubodzy Żydzi z Bałut, którzy ucierpieli z powodu nieuczciwości innych mieszkańców.

Jedną z pierwszych osób, która się o tym przekonała był **Leon Goldman**, który po swojej nocy poślubnej zniknął z całym posagiem panny młodej. Po spotkaniu z patrolem trafił do szpitala.

Gdy do Łodzi przyjechał generał Bolesław Wieniawa-Długoszewski. Z jego samochodu ktoś ukradł bardzo drogi koc z wielbłądziej wełny, policja skierowała prośbę do Bornsztajna o odnalezienie zguby. Wyciągnął swój notes, przekartkował go, zadzwonił i w ciągu kilku minut ustalił nazwisko złodzieja. Następnego dnia generał znalazł swój koc na tylnym siedzeniu swojego samochodu.

Odnalezione słowa

Skradziono bardzo cenne skrzypce żydowskiego skrzypka, Bronisława Hubermana. Prawdopodobnie do kradzieży doszło już na dworcu. Policja nie potrafi ich odnaleźć, więc jeden z oficerów poprosił o pomoc Ślepego Maksa. Aby znaleźć skrzypce musisz odszukać wszystkie rzeczowniki w tekście.

Skazany

plac Dąbrowskiego

W sierpniu **1932 roku** Starostwo Grodzkie zamknęło jego biuro. Bornsztajn jednak dalej przyjmował zlecenia od swoich klientów.

6 maja 1935 roku w łódzkim sądzie okręgowym przy placu Dąbrowskiego rozpoczął się proces Menachema. Akt oskarżenia liczył 59 stron, a akta śledztwa ponad 1000. Zeznawało 150 świadków. Ślepy Maks zeznał, że był policyjnym informatorem (konfidentem). Wyszło na jaw, że "król podziemia" współpracował z inspektorem Alfredem Noskiem, z którym często spotykał się w swojej ulubionej restauracji "Tivola" na ulicy Piotrkowskiej. W zamian za policyjną nietykalność wydawał organom ścigania pospolitych bandziorów.

20 grudnia 1935 roku skazał Bornsztajna na 5 lat więzienia oraz utratę praw obywatelskich. W kwietniu 1939 roku Menachem Bornsztajn został zwolniony z więzienia. W celi spędził trzy i pół roku.

Tangram komunikacyjny

Bornsztajm przebywa obecnie w więzieniu, w którym obowiązują specjalne zasady komunikacji. Wybierzcie jedną osobę, która pomoże Wam wspólnie ułożyć obrazek z otrzymanych figur.

Druga kobieta

Gdańska 26

W roku 1958 Menachem postanowił się ożenić. Chciał spokojnie dożyć końca swoich dni u boku kochającej żony. Jego wybór padł na młodszą od niego o 42 lata Alicję.

Dziś wdowa po Maksie żyje w łódzkiej dzielnicy Chojny, z dala od dziennikarzy i żądnych sensacji historyków.

Menachem Bornsztajn **zmarł 18 maja 1960** roku w Łodzi. Został pochowany na łódzkim Cmentarzu Żydowskim przy ulicy Brackiej. Miejsce jego ostatniego spoczynku stało się symboliczne, gdyż naprzeciwko grobu Ślepego Maksa znajduje się mauzoleum Izraela Poznańskiego (1833-1900), fabrykanta i przemysłowca, który nazywany jest łódzkim "królem bawełny".

Szkolenie adepta

Jesteś adeptem w szeregach gangu Ślepego Maksa.

Na widocznym manekinie leży marynarka, w której jest cenny naszyjnik. Musisz wyjąć go w taki sposób, by żaden z dzwoneczków przyszytych do marynarki nie zadzwonił.

NAPISY KOŃCOWE

Zakończenie

Cześć

Stałeś się pełnoprawnym członkiem mafii Ślepego Maksa.

M. Bornsztajn